

Биљана Јовановић Гавриловић
Економски факултет - Београд

МАКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР РАЗВОЈА ТРЖИШТА ОСИГУРАЊА СРБИЈЕ У ПОСЛЕДЊОЈ ДЕКАДИ

Опште карактеристике и кључни елементи макроекономског амбијента

Макроекономски оквир развоја тржишта осигурања после 2000. године се може окарактерисати као **транзициони и реформски**.

Промене се манифестују у:

- а) институционалној сфери и**
- б) на плану привредног развоја**

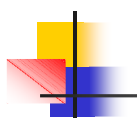

Развојни резултати привреде Србије после 2000. године

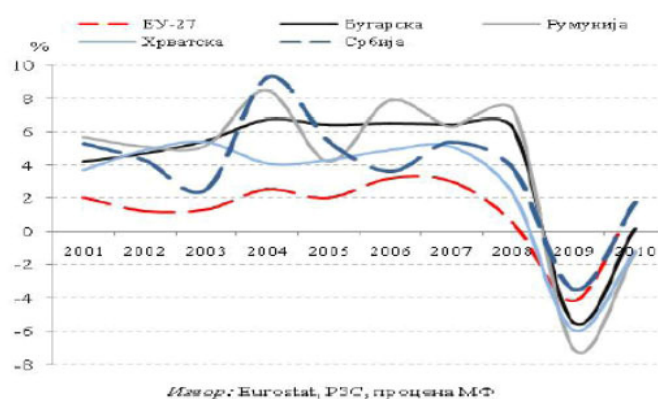
- **ТЕМПО ПРИВРЕДНОГ РАСТА**

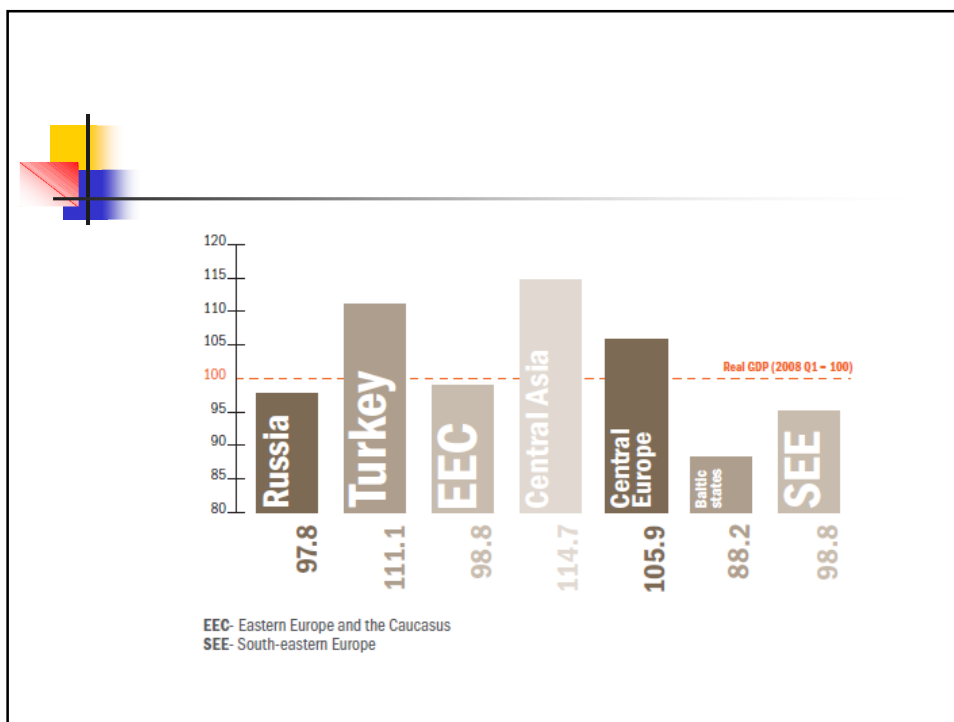
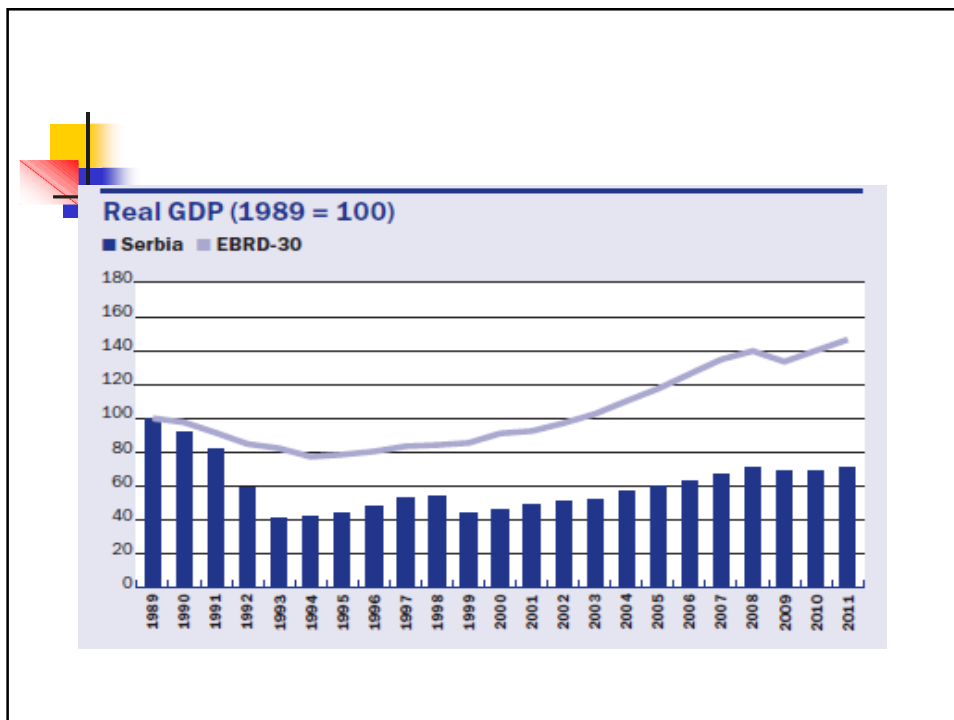
- **КВАЛИТЕТ ПРИВРЕДНОГ РАСТА**

ЕКОНОМСКИ АСПЕКТ *СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТ*

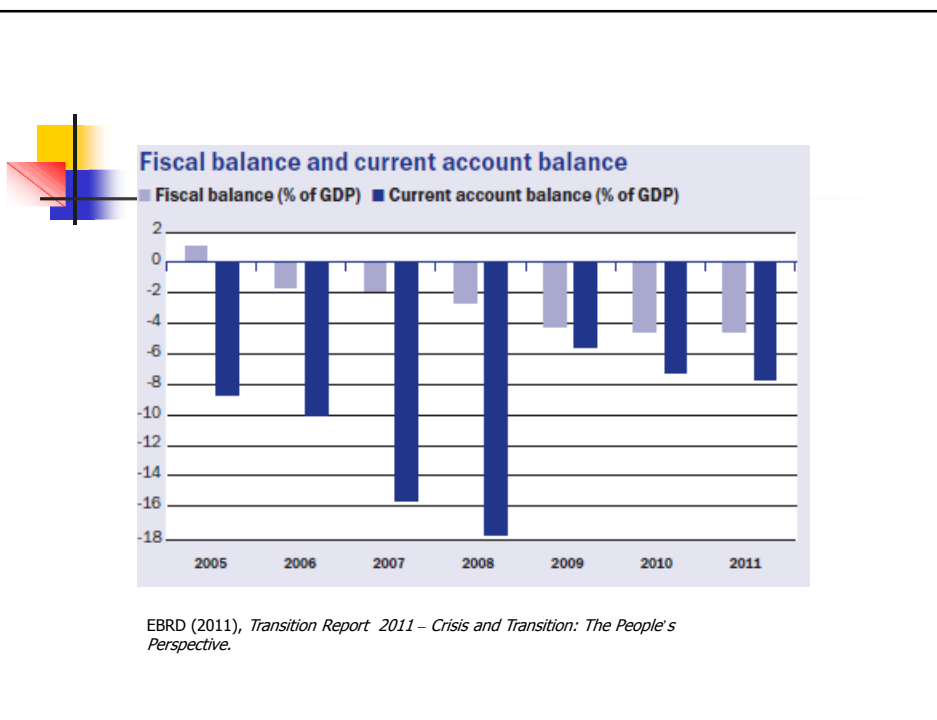
Графикон 1. Стопе раста БДП-а (2001-2010)

Табела 1. Основни индикатори макроекономских кретања у Србији (2001-2011)

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
БДП, мљд. EUR	12.821	16.028	17.306	19.026	20.306	23.305	28.468	32.668	28.883	29.024	32.993
БДП, <i>per capita</i> , EUR	1.709	2.137	2.313	2.549	2.729	3.144	3.857	4.445	3.945	3.981	4.543
БДП, реални раст, %	5,3	4,3	2,5	9,3	5,4	3,6	5,4	3,8	-3,5	1,0	1,9
Прерађивачка инд. (%)	-	4,8	-4,5	6,4	-0,8	3,0	4,8	0,8	-15,8	0,9	-
Финанс. дефицит и н осн. (%)	-	-5,8	-0,9	8,7	13,6	17,8	8,6	13,4	5,5	7,2	-
Потрошачке дене, % ¹	40,7	14,8	7,8	13,7	17,7	6,6	11,0	8,6	6,6	10,3	7,0
Дефицит робе размене мљд. EUR	-2.837	-3.755	-4.144	-5.792	-4.831	-5.360	-7.519	-9.049	-5.543	-5.229	-6.010
Дефицит текућ. рачуна, % БДП	-2,9	-7,4	-10,2	-15,8	-10,1	-10,9	-18,3	-22,1	-7,9	-7,8	-9,6
Спољни дуг, мљрд. EUR	11,0	9,4	9,7	9,5	12,2	14,2	17,1	21,1	22,5	23,8	24,1
Број запослен. ђ. и 000	2.102	2.067	2.041	2.051	2.069	2.026	2.002	1.999	1.889	1.796	1.746
Незапосленост по Анкетн, %	12,2	13,3	14,6	18,5	20,8	20,9	18,1	13,6	16,1	19,2	23,0
Нето зараде, ђ. у днн.	6.078	9.208	11.500	14.108	17.443	21.707	27.759	32.746	31.733	34.142	37.976

Сиромаштво у Србији

Апсолутна линија сиромаштва

2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
6.221 дин.	6.625 дин.	7.401 дин.	8.022 дин.	8.544 дин.
8,8%	8,3%	6,1%	6,9%	9,2%

Релативна линија сиромаштва

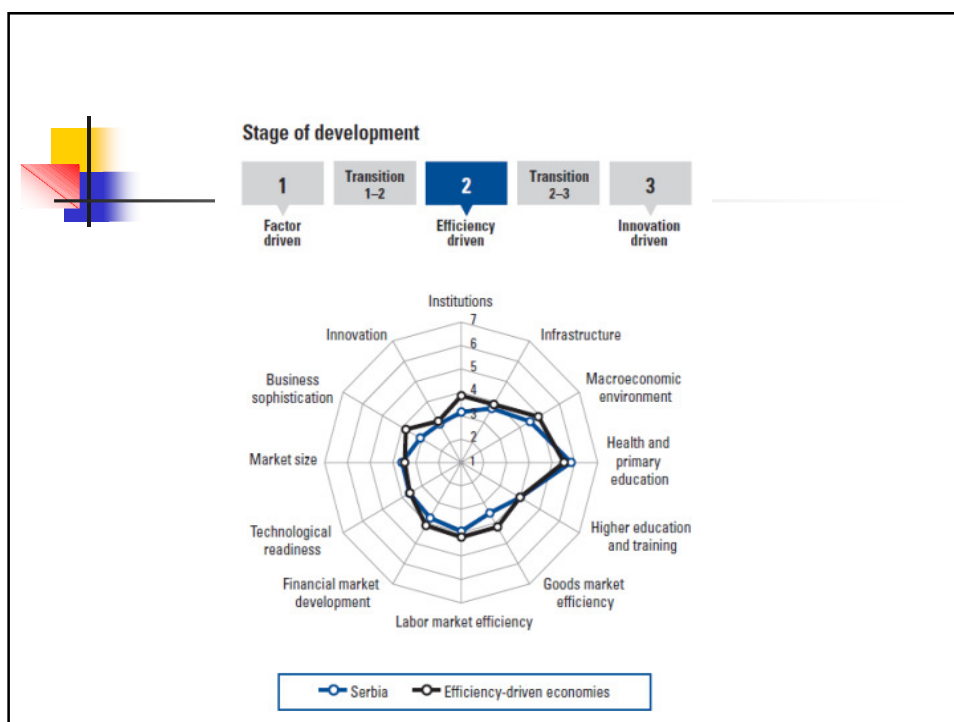
2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
7.171 дин.	7.747 дин.	8.923 дин.	9.583 дин.	9.763 дин.
14,4%	13,4%	13,2%	13,6%	14,5%

Анкете о потрошњи домаћинства

Синтетички индикатор економских и социјалних резултата у Србији

- **Индекс глобалне конкурентности (Global Competitiveness Index – GCI)** – према подацима Светског економског форума за 2011. годину, Србија је заузела 95. место, +1 (БиХ – 100, +2) од 142 земље света;

Индекс људског развоја (Human Development Index)

	2000.	2005.	2009.	2010.	2011.	2000-2011. (стопа раста HDI, %)
Србија (HDI)	0,719	0,744	0,761	0,764	0,766	0,58

UNDP, (2011), *Human Development Report 2011.*

Напредак у институционалним реформама – ЕБРД транзициони индикатори Србије

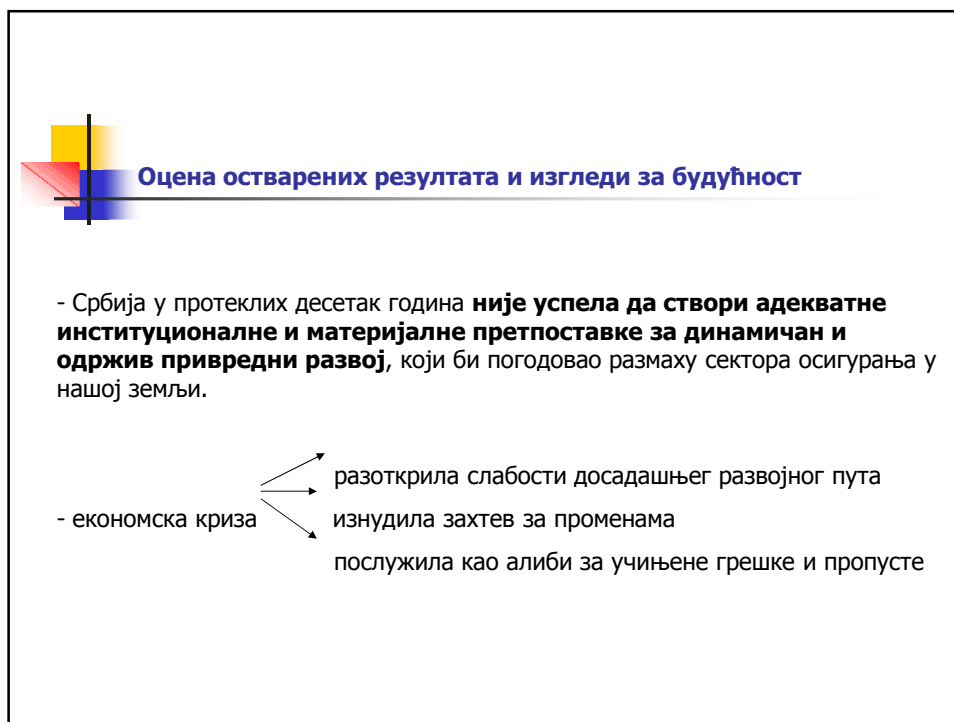
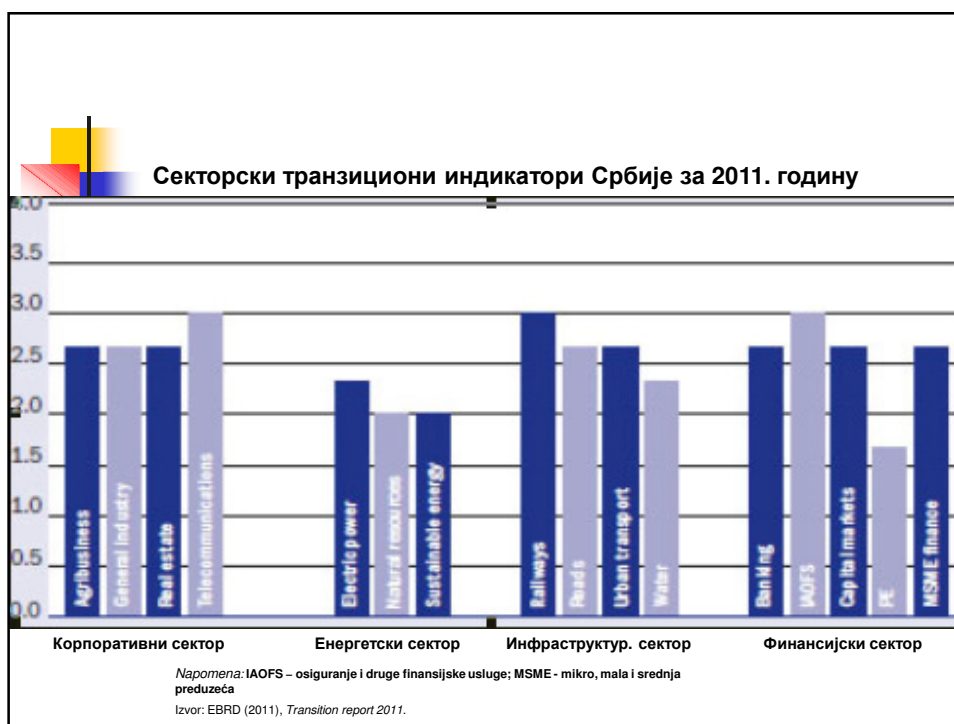
Средње вредности ЕБРД транзиционих индикатора Србије, 2001-2010.

Табела 2. EBRD транзициони индикатори за Србију, 2001-2010.

EBRD транзициони индикатори	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	Индекс вредности 2010. ЈИЕ=100
Средња вредност EBRD индикатора	1,85	2,33	2,41	2,44	2,59	2,70	2,74	2,85	2,89	2,93	79,9
Приватизација великих предуз.	1,00	2,00	2,33	2,33	2,67	2,67	2,67	2,67	2,67	2,67	71,2
Приватизација малих предуз.	3,00	3,00	3,00	3,33	3,33	3,67	3,67	3,67	3,67	3,67	87,3
Реструктурирање предузећа	1,00	2,00	2,00	2,00	2,33	2,33	2,33	2,33	2,33	2,33	73,5
Либерализација цена	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	93,3
Трговински и девизни систем	2,67	3,00	3,00	3,00	3,33	3,33	3,33	3,67	4,00	4,00	92,4
Политика конкурентности	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,67	2,00	2,00	2,00	2,33	73,6
Реформа банк. сектора и либ. капиталних стопа	1,00	2,33	2,33	2,33	2,67	2,67	2,67	3,00	3,00	3,00	83,7
Тржиште ХОВ и небанкарске финансиј. услуге	1,00	1,67	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	61,5
Укупне инфраструктурне реформе	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,33	2,33	2,33	72,6

Izvor: EBRD (2010), *Transition Report 2010*.

Економски изгледи за наредни период

Раст реалног БДП

(In per cent: EBRD forecasts as of 16 May 2012)

	Current forecast			EBRD Forecast in January 2012			
	2011	2012	2013	2011	Change January-actual 2011	2012	Change January-May
Central Europe and the Baltic states							
Croatia	0.1	-0.6	1.7	0.3	-0.2	1.0	-1.6
Estonia	7.6	2.4	3.4	8.1	-0.5	2.6	-0.2
Hungary	1.7	-1.0	0.7	1.5	0.2	-1.5	0.5
Latvia	5.5	3.5	3.3	5.0	0.5	2.6	0.9
Lithuania	5.9	2.8	2.9	6.2	-0.3	2.3	0.5
Poland	4.3	2.7	2.9	4.2	0.1	2.3	0.4
Slovak Republic	3.3	2.2	2.6	3.2	0.1	1.3	0.9
Slovenia	-0.2	-2.0	-1.1	0.4	-0.6	-1.1	-0.9
Average^{1,2}	3.5	1.6	2.3	3.4	0.1	1.4	0.2
South-eastern Europe							
Albania	3.1	1.2	1.8	1.8	1.3	1.2	0.0
Bosnia and Herzegovina	1.8	0.4	0.6	1.8	0.0	0.5	-0.1
Bulgaria	1.7	1.2	2.5	1.8	-0.1	1.2	0.0
FYR Macedonia	3.0	1.3	2.6	3.1	-0.1	1.8	-0.5
Montenegro	2.7	0.4	1.6	2.0	0.7	1.9	-1.5
Romania	2.5	1.2	2.6	2.5	0.0	0.8	0.4
Serbia	1.6	0.1	2.6	1.9	-0.3	1.1	-1.0
Average¹	2.2	1.0	2.4	2.2	0.0	1.0	0.0

Трагање за новим изворима раста

- Светски економски форум → значај одрживог развоја и квалитета привредног раста
- Европска унија (и Србија) → "нови модел привредног раста"

- Србији су неопходне промене на два фронта:
 - а) заокружити институционалне реформе
 - б) успоставити одржив модел привредног раста

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

